

Nezaměstnanost v období COVID-19

Jakub Grossmann a Daniel Münich

PROSINEC 2020¹

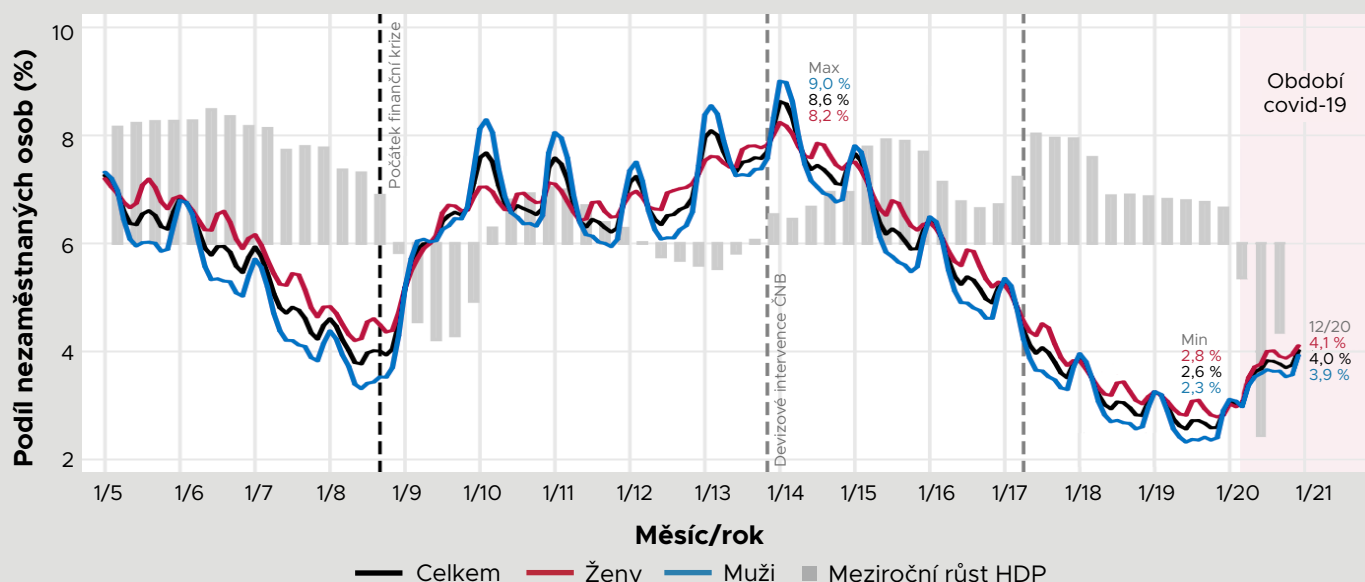
Shrnutí

- Celkové dopady krize covid-19 na registrovanou nezaměstnanost v časech nebývalých poklesů HDP zůstávají i po 3/4 roce mírné. Česká republika tak zůstává zemí EU se zdaleka nejnižší mírou nezaměstnanosti. Charakter rozdílů v dopadech na ženy a muže, profese, vzdělanostní a věkové skupiny jsou očekávatelné, ale nejsou nijak zásadní. V lednu'21 lze jako každý rok očekávat výrazně vyšší příliv nezaměstnaných. Věrohodné předvídaní vývoje nezaměstnanosti je však s ohledem na počet neznámých faktorů obtížné.
- Podíl nezaměstnaných na úřadech práce v populaci 15–64 let na konci prosince'20 (4 %) byl oproti prosinci'19 vyšší o 1,1 procentních bodů (p.b.). U mužů o 1,1 p.b. a u žen o 1,2 p.b. (**Grafy 1 a 4**).
- Stále mírný nárůst nezaměstnaných byl dán nižšími odlivy nezaměstnaných. Muži v porovnání s ženami zaznamenali příliv o něco vyšší (**Grafy 2 a 3**).
- Nejvyšší meziroční tempo růstu nezaměstnanosti mezi muži vykazují profese *Služeb a prodeje, úředníků a Technických pracovníků*. U žen jde zejména o skupinu *Řemeslníci a opraváři* (**Graf 5**).
- Nejvyšší míru nezaměstnanosti dlouhodobě vykazují *Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci*; ale právě tato skupina zaznamenala po *Pracovnících v zemědělství* nejnižší meziroční nárůst nezaměstnanosti. Covid-19 krize nejvíce zasáhla *Pracovníky ve službách a prodeji*, kteří vykazují nadprůměrnou míru nezaměstnanosti (**Graf 6**).
- Nejvyšší tempo nárůstu nezaměstnanosti u mužů sledujeme ve věkové kategorii 20–50 let. Mezi ženami vykazují nejvyšší tempa růstu lidé kolem důchodového věku (**Graf 7**).
- Výraznější tempo růstu zaznamenali lidé bez maturity i s maturitou, a to primárně muži. Nárůsty jsou však nižší než v předchozích měsících (**Graf 8**).
- Navzdory očekávanému ekonomickému útlumu úřady práce stále hlásí vysoký počet volných pracovních míst, které jsou na podobné úrovni jako v listopadu. Je otázka, nakolik jsou údaje aktualizovány (**Graf 10**).
- Ženy i muži v posledních 3 měsících opouštěli úřady práce podobně rychle, ale výrazně pomaleji než před rokem. Oproti loňsku se více zpomalily odchody během 4.–9. měsíce nezaměstnanosti (**Graf 11**). To přispívá k růstu podílu dlouhodobě nezaměstnaných na populaci 15–64 let. Ten od nástupu krize konstantně roste a je tradičně vyšší u žen (**Graf 9**).
- Kraje s nejvyššími podíly nezaměstnaných jsou již tradičně Moravskoslezský, Ústecký a Karlovarský. Zdaleka nejvyšší tempo nárůstu počtu nezaměstnaných zaznamenal kraj Karlovarský (+2,5 p.b.) a Praha (+1,6 p.b.) (**Graf 12**).
- Česko nadále vykazuje nejnižší míru i růst obecné nezaměstnanosti v rámci všech zemí EU od počátku krize covid-19 (**Graf 13**).

¹ Přehled zachycuje vývoj nezaměstnanosti registrované úřady práce v České republice. Údaje o stavech odpovídají poslednímu dni daného měsíce, údaje o tocích odpovídají období daného měsíce. Zdroj dat: Úřad práce a MPSV <https://www.mpsv.cz/statistiky>, výpočty a grafy vytvořeny autory.

Graf 1: Podíly nezaměstnaných*

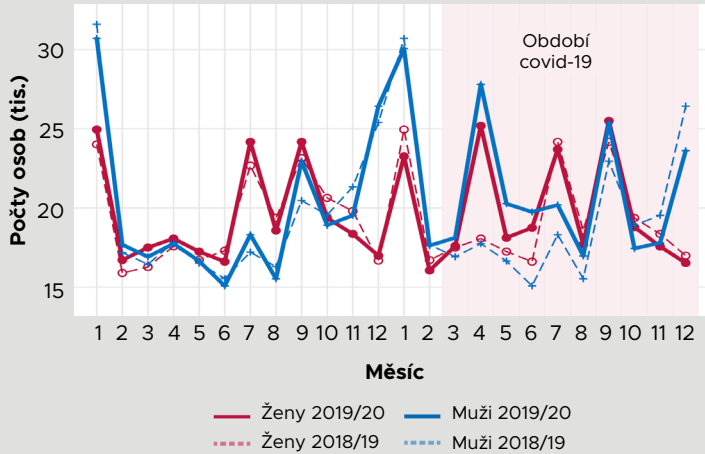
(Dlouhodobý vývoj 2005–2020)

* V případě nezaměstnanosti registrované úřady práce ministerstvo práce neuvádí klasickou míru nezaměstnanosti, ale tzv. podíl nezaměstnaných, jako podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

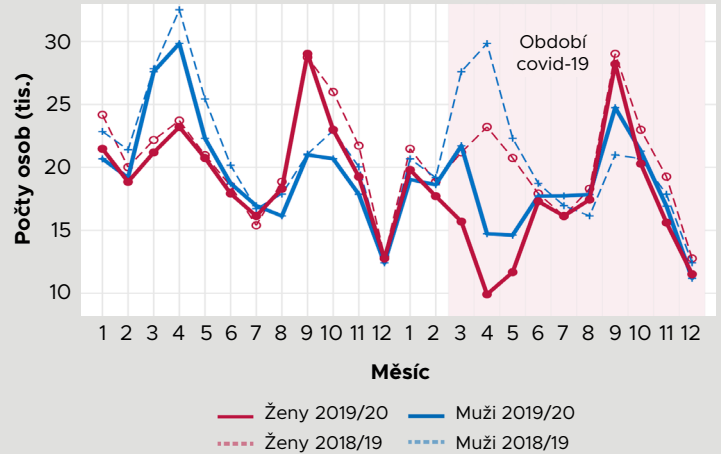
Graf 2: Příliv osob do nezaměstnanosti

(Počty nově hlášených do evidence úřadů práce, srovnání se stejným měsícem předešlého roku)

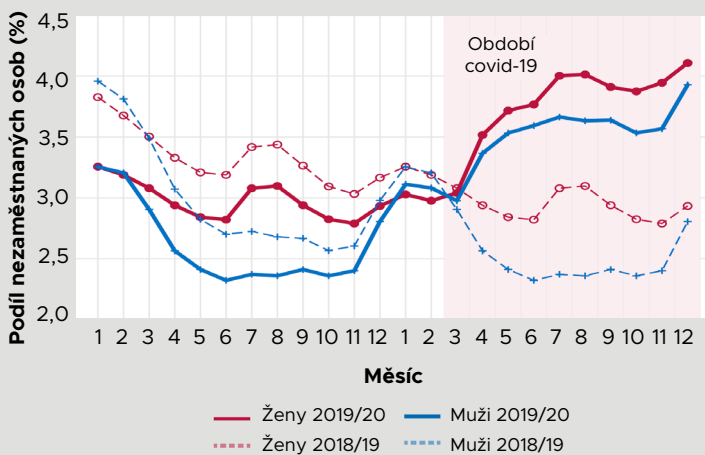
Graf 3: Odliv osob z nezaměstnanosti

(Počty nově odchozích z evidence úřadů práce, srovnání se stejným měsícem předešlého roku)

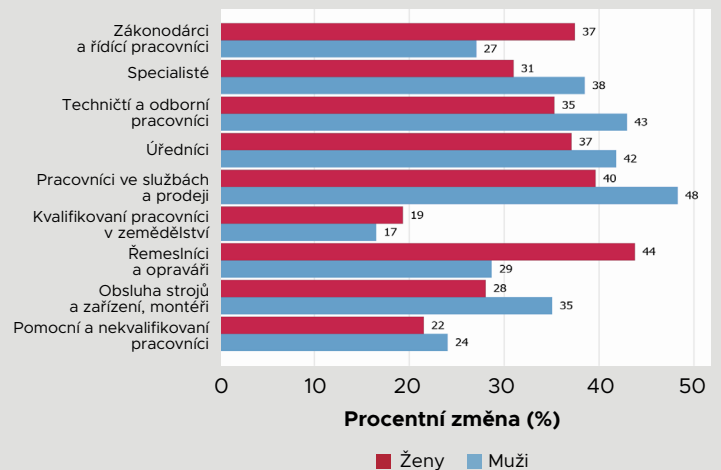
Graf 4: Podíly nezaměstnaných

(Srovnání se situací na konci stejných měsíců předchozího roku)

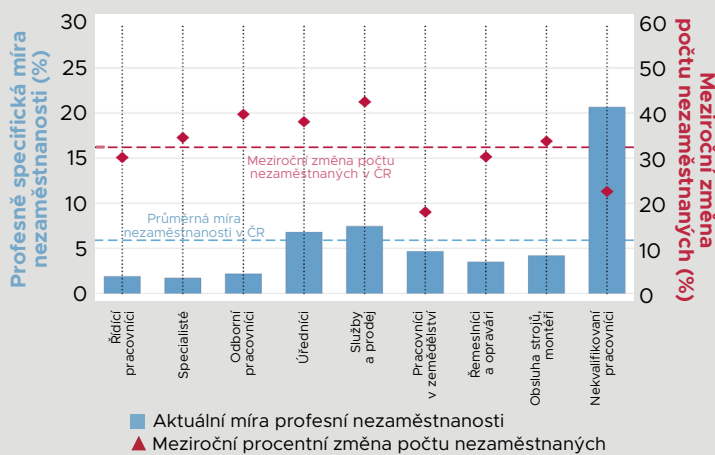
Graf 5: Růst nezaměstnanosti podle povolání a pohlaví

(Procentní růst mezi prosincem 2019 a 2020; CZ-ISCO klasifikace)

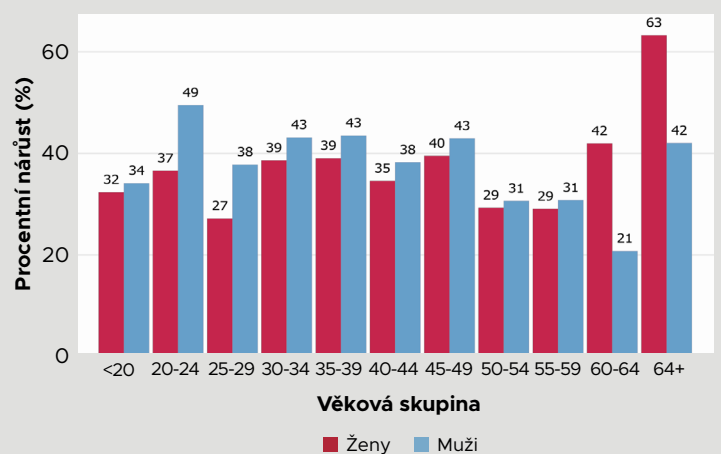
Graf 6: Nezaměstnanost podle profesí

(Aktuální profesní míra nezaměstnanosti a meziroční tempo růstu počtu nezaměstnaných)

Graf 7: Růst nezaměstnanosti podle věku a pohlaví

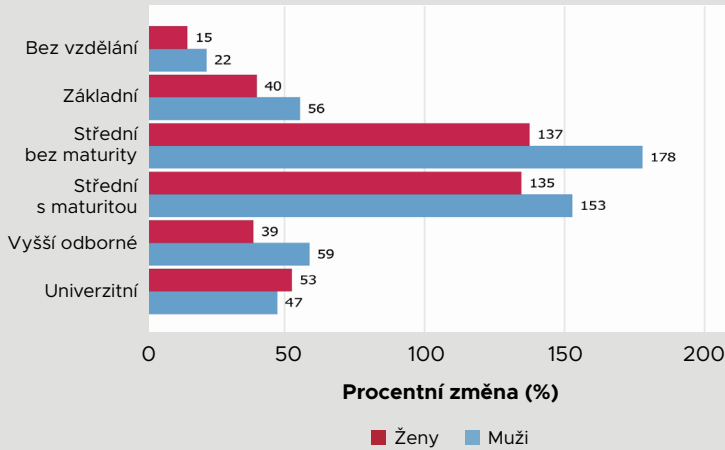
(Procentní růst mezi prosincem 2019 a 2020)

Zdroj: Počty nezaměstnaných z údajů úřadů práce. Počty zaměstnaných z údajů ČSÚ za 2. čtvrtletí roku 2020 VŠPS. Poznámka: Jde o odhady profesně specifické míry nezaměstnanosti. Průměrné hodnoty jsou počítány z použitých dat.

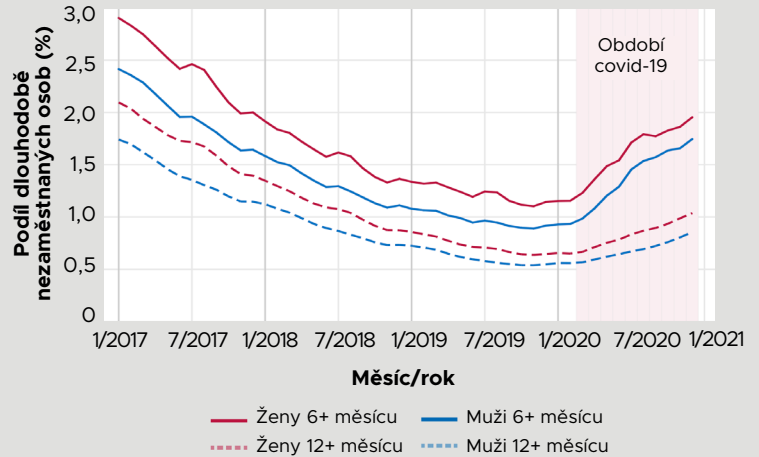
Graf 8: Růst nezaměstnanosti podle vzdělání a pohlaví

(Procentní růst mezi prosincem 2019 a 2020)

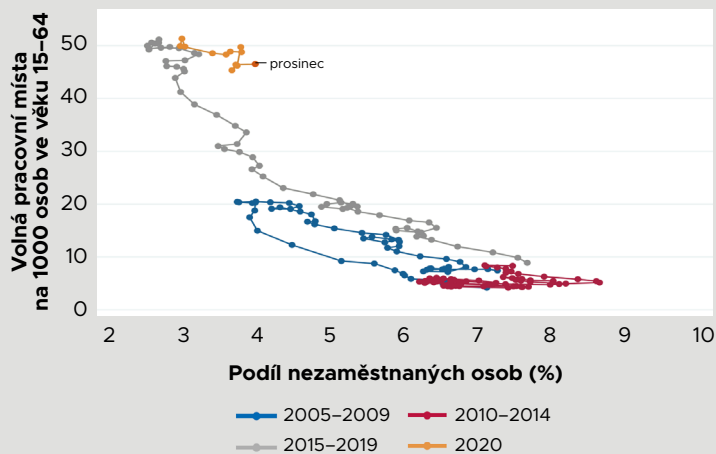
Graf 9: Podíl dlouhodobě nezaměstnaných

(Podíl osob nezaměstnaných déle než 6 a 12 měsíců na populaci 15–64)

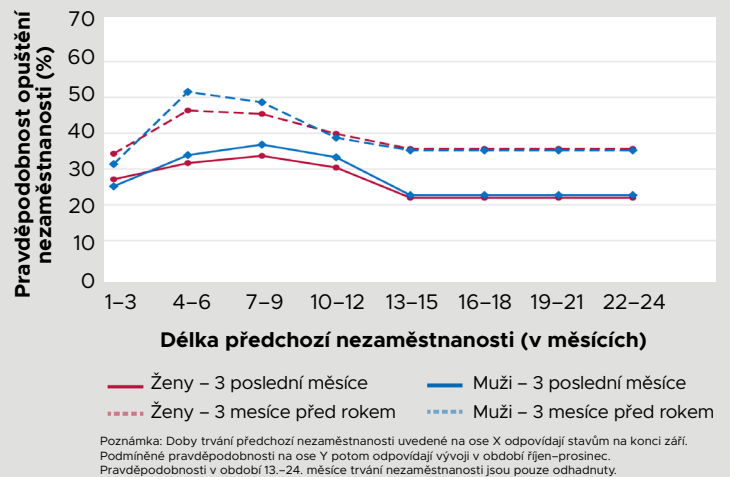
Graf 10: Vývoj podílu nezaměstnaných a volných míst

(Vztah volných pracovních míst a podílu nezaměstnaných osob)

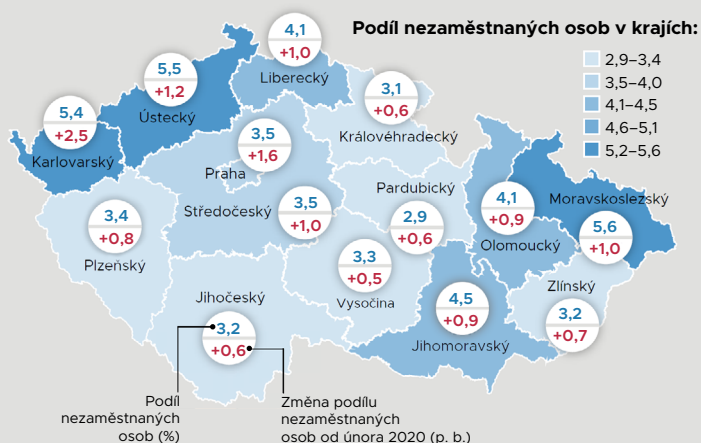
Graf 11: Pravděpodobnost odchodu z nezaměstnanosti

(Podmíněná pravděpodobnost opuštění nezaměstnanosti během října až prosince)

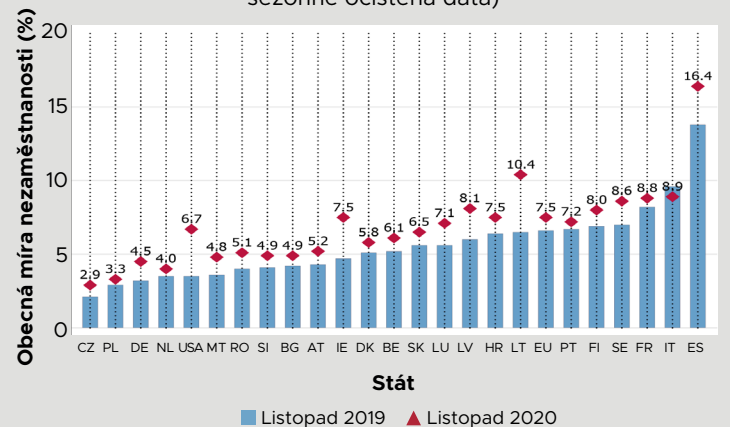
Graf 12: Podíl nezaměstnaných osob v krajích

(Podíl nezaměstnaných osob v krajích k prosinci 2020 a změna podílu nezaměstnaných od února 2020)

Graf 13: Obecná míra nezaměstnanosti vybraných států

(Obecná míra nezaměstnanosti v listopadu 2019 a 2020, sezónně očištěná data)

Zdroj: Eurostat, www.ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained, z národních šetření LFS.